

YENİ MEZUN MESLEKTAŞLARIMIZ VE ÖĞRENCİ ARKADAŞLARIMIZA TAVSİYELER

ŞULE ARSLAN & ANIL TAVASLIOĞLU

sulearslan2312@gmail.com, anilsamtav@hotmail.com

İş hayatı her birey için stres ve sorunlarla doludur. Üstelik biz kadınlar hem bu sorunlarla hem de cinsiyet ayrımcılığından kaynaklanan diğer sorunlarla mücadele etmek durumundayız. Kadınlar ya mutlaka katmerli olacak mücadele ederiz. Erkek egemen mesleğimizi yapmaya çalışırken bir de bu bakış açısını yıkmaya uğraşıyoruz. Evet, bir kadın; mühendis de olur, pilot da olur, otobüs şoförü de... İşinin gereğini yerine getiriyor mu siz ona bakın. Şantiyede, sahada, inşaatta, arazide koşturup bir yandan da evine, evli ise eşine, varsa çocuğuna yetişiyor. Bütün bunları yapıyor olmak başlı başına takdir edilecek, alkışlanacak kadar değerli iken özlük hakkı, iş kanunu, yasa, yönetmelik gibi mevzuatlara da hâkim olmaya çalışıyoruz.

Erkek bir mühendisle aynı işi yapıp daha az ücret alan kadınlar ellerini güçlü tutmak zorundadır. Karşıma çıkan ataerkil sorunlarla yasaları bile rek ve örgütlü mücadele ederek olumlu sonuçlar alma olasılığımızı güçlendirmiş oluruz.

Öncelikle, iş hayatına başladığımızda işveren-

ler tarafından çalışma biçimine göre iş sözleşmeleri ve başka evraklar verilerek imzalamamız istenecektir. İş sözleşmeleri çalışma biçimlerine göre değişmekle birlikte genellikle karşımıza “belirsiz süreli iş sözleşmesi” ve “belirli süreli iş sözleşmesi” şeklinde çıkar. Sözleşmeyi dikkatle okumalı, gerekirse hukuk desteği almalıyız. Belirsiz süreli iş sözleşmesinde

işin biteceği tarih belirli değildir, dolayısıyla işe giriş tarihi bizler tarafından yazılır, çıkış tarihi yazılmaz. Belirli süreli iş sözleşmesinde ise işin bitiş süresi bellidir ve/veya işverenin sizinle çalışma süresi bellidir. Dolayısıyla işe giriş tarihi ile işten çıkış tarihi bellidir; burada çıkış tarihinin boş bırakılmaması yasal haklarımız açısından önemlidir. Sözleşmede belirtilen tarihten önce haksız sebeplerle işten çıkarılma söz konusu olursa, yasal haklar mevcuttur. Elbette her sözleşmede haksız sebeplerle işten çıkarılma olduğunda haklarımız vardır, ancak belirli süreli sözleşmede işin bitiş tarihinden erken çıkarılmaktan dolayı da ayrıca haklarımız oluşmaktadır. Bu sebeple belirli süreli iş sözleşmelerinde tarihin boş bırakılması

istense dahi kabul edilmemelidir. Özlük haklarımız ile ilgili iş sözleşmesi yalnızca örneklerden birisidir.

Yazımızda bu örnekler uzun uzun yer vermekten ziyade, şuna dikkat çekmek isteriz:

Meslek Odamız özlük haklarımız konusunda da bize yardım ve destek sağlayacak adreslerin başında gelmektedir. Ayrıca Meslek Odamızın hukuk birimleri de biz üyelerine hukuksal destek sunmaktadır.

Özlük haklarımız ile ilgili sorunlar dışında bir de kadın mühendis olmaktan kaynaklanan sorunlar yaşamaktayız. Yukarıda bahsettiğimiz gibi erkek meslektaşlarımız ile aynı işi yapmamıza rağmen, daha düşük ücretlere çalıştırılmak ile karşı karşıya kalabiliyoruz.

Eşit işe eşit ücret en temel haklarımızdan olup bu konuda da ihtiyaç duyduğumuzda destek almalıyız.

Kadın mühendisler olarak karşılaştığımız en belirgin cinsiyet ayrımcı yaklaşımlardan birisi de iş üzerinden yapılan ayrımlardır. Mesela çalıştığımız işyerlerinde günlük konuşmalarda geçtiği haliyle “kâğıt kürek işleri” kadın mühendisler verilmeye, daha uygulama ağırlıklı işler erkek mühendisler verilmeye çalışılır. Adeta kadın mühendisler şantiyelerde, ofislerde detay gerektiren işlere boğulurken ve/veya mühendislikten ziyade kadın mühendislerden ofis memuru, ofis

çalışanı ya da sekreter gibi çalışması beklenirken, bunlar erkek mühendislerden talep dahi edilmez. Öyle ya kaçımız duymamışızdır ki, “kadınlar daha düzenli ve dikkatli olduğu için bu işi senden istiyoruz” denilerek, dosya, ofis düzenlemesi vb. yapmamız istenmiştir. Ya da yöneticimizin, patronumuzun işlerini takip etmemiz, adeta asistanlık yapmamız beklenmiştir. Hatta daha az çalışanı olan işyerlerinde biraz erken gelip çayı, kahveyi yapmamız bile istenmiştir ki!

Kısacası bunların hepsinin arkasında biz kadın mühendisleri erkek meslektaşlarımızla eşit görmeyen, kadın olduğumuz için “yetersiz” olduğumuz, sadece belli işleri yapabileceğimiz gibi cinsiyet ayrımcı, ataerkil bakış açısı vardır. Ve iş yerlerinde cinsiyet ayrımcı yaklaşımlar ile karşılaştığımızda da yine Meslek Odamızdan destek alabiliriz. Meslek Odamızın Kadın Komisyonu, TMMOB Cinsiyet Ayrımcı Takip Sekreteryası birimlerinden bilgi, destek alabiliriz.

Umarım yeni meslektaşlarımız böyle sorunlarla karşılaşmadan işlerini yaparlar.

Ancak proaktif yaklaşım göstermenin her zaman faydalı olacağını da belirtmek isteriz.

Ezmeden ezilmeden özgürce güzel işlere imza atmak dileği ile...

